

Förslag till mål och budget 2027 med plan 2028-2029 Luleå kommun

- *Välfärden först! Högre bemanning & bättre villkor*
- *Trygga villkor för barn – inte fängelse*
- *Sänk hyran – bostad och trygghet åt alla*
- *Motverka rasism, sexism, hbtqi-hat & funkofofi*
- *Rättvis klimatomställning utan nykolonialism*
- *Kultur och fritid för alla*
- *Förtroendevalda på arbetarlön*
- *Kamp för mer resurser - låt banker och storföretag betala*

**SOCIALISTISKT
ALTERNATIV**

fd **RÄTTVISEPARTIET SOCIALISTERNA**

Inledning

Världen har gått i en ny era där den rådande samhällsordningen, kapitalismen, skakas av en rad djupa och samverkande kriser. Världsekonomin stapplar fram. De många krigen är uttryck för en allt brutalare världsordning, där stormakternas maktintressen gör världen allt farligare och där imperialism och rasism reducerar människovärdet till noll. Med Donald Trump vid makten är den nakna mobbar-imperialismen tydligare än någonsin.

I Sverige sker en historisk militär upprustning som ökar riskerna för krig. På tio år har militärutgifterna nästan fyrdubblats och Sverige har hetsats in i krigsalliansen Nato. Militarismen dränerar både välfärden på pengar och ökar osäkerheten när regeringen drar in Sverige i stormakternas kamp (framförallt USA och Kina) om världsdominans – en farlig utveckling som pekar mot nya krig. Samtidigt eldar Tidö-regeringen på förtryck som rasism, sexism och hets mot hbtq+-personer och struntar i klimathotet.

Socialistiskt Alternativs (SAV) budget visar att Luleå kan prioritera välfärden mycket mer men också att välfärdens behov inte ryms inom de snäva ramar som kapitalismen sätter. Vi argumenterar för att bygga massrörelser som kan kämpa för en omfördelning av samhällets resurser med start i kraftigt ökade statsbidrag till kommuner och regioner. Den drastiska militära upprustningen visar att det finns pengar.

Satsningar som utgår från behoven istället för nedrustad välfärd

De senaste dryga 30 åren har en allt mindre andel av samhällets totala resurser gått till löner och välfärd och istället blivit till kapitalvinster för de rikaste. [Fattigdomen har fördubblats](#) de senaste fem åren medan [Sveriges 46 dollarmiljardärer äger mer än 8 miljoner svenskar](#).

Skattekvoten, de samlade skatteintäkterna i relation till ekonomin som helhet (BNP) har sänkts kraftigt: från 49,9% år 1990 till 40,5% år 2025. Om skattekvoten skulle ha varit oförändrad skulle Sveriges kommuner haft över 200 miljarder kronor mer. Det är mer än vad hela grundskola och fritids kostade i hela Sverige 2024!

Medan miljarderna regnar över militären och superrika på välfärdens bekostnad är behovet av gemensamma, samhälleliga satsningar större än någonsin. Välfärden behöver bättre arbetsvillkor, förkortad arbetstid, högre löner och personaltäthet. Framtidstro och trygghet kräver stora satsningar mot segregation och klassklyftor och för att stötta de många barn och unga som idag aldrig får en riktig chans. Klimat- och ekosystemskrisen skriker efter gigantiska samordnade och behovsstyrda satsningar på fossilfri omställning.

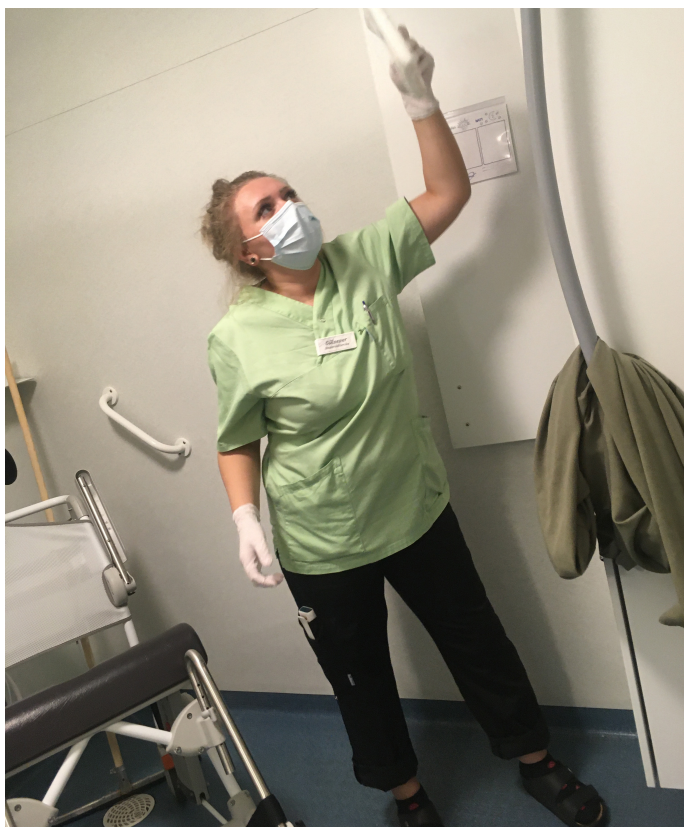
Det är de här förändringarna som Socialistiskt Alternativ kämpar för. Vårt budgetförslag visar att det finns möjlighet att tillgodose behoven som finns inom vård och omsorg, skola och utbildning, sänka hyrorna, genomföra en verklig klimatomställning och att arbeta mot klassklyftor och förtryck.

För att vända utvecklingen behöver välfärdsanställda och alla andra som berörs kämpa tillsammans – protesterna mot tonårsutvisningarna visar protester lönar sig. Socialistiskt Alternativs budgetförslag är ett bidrag till kampen.

Välfärden först! – mer personal och bättre villkor i vården

Socialistiskt Alternativ vill satsa stort på att öka bemanningen i äldreomsorgen (vård och omsorgsboenden samt hemtjänst) och införa sex timmars arbetsdag eller motsvarande med bibehållen lön. Det behövs för en värdig vård, en arbetsmiljö som inte gör personalen sjuk, där fler vill arbeta kvar och nya vill börja. Vi föreslår ett pilotprojekt med 30 timmars ar-

betsvecka på två Vård- och omsorgsboenden och två hemtjänstgrupper 2027 och utifrån dessa kan lärdomar dras för en arbetstidsförkortning för alla i äldreomsorgen från och med 2029. Vi vill också införa en vikariepool med tillsvidareanställda för att trygga upp vid frånvaro.

Sammanlagt skulle det innebära att nyanställa närmare 250 undersköterskor och vårdbiträden. För att satsningen på fler "på golvet" ska vara möjlig måste den kombineras med kraftiga utbildningsinsatser för att ha personal till tjänsterna. Satsningarna kommer också locka tillbaka personal som lämnat yrket.

Vi föreslår även en omställning av schemaläggningen – istället för delade turer, långpass, varannanhelg-jobb och "minutscheman" inom hemtjänsten, så behöver vård- och omsorgspersonalen på varje arbetsplats få arbetstid avsatt för att själva lägga schema enligt de samlade behoven. Vi är övertygade om att expertisen och kreativiteten hos personalen tillsammans med förstärkta personalgrupper kommer att göra det möjligt att lägga bra scheman både för verksamheten och de anställda.

Satsa på barn och unga – mindre grupper/klasser och mer tid!

Lärande- och arbetsmiljön för barn och vuxna i skola, förskola och fritidshem måste förbättras. Framförallt behövs mindre elevgrupper genom ökad personaltäthet.

En del i att förbättra arbetsmiljön är vårt förslag om att teckna ett lokalt kollektivavtal med Sveriges Lärare om att reglera arbetstiden, i enlighet med de fackliga krav som förts fram i de centrala avtalsförhandlingarna både 2024 och 2025. Det måste finnas en rimlig balans mellan pedagogers undervisningstid och tid för planering samt för- och efterarbete.

En förbättrad arbetsmiljö kräver också att digitalisering och dokumentation anpassas efter verkliga behov.

Dessutom behövs en speciell satsning för barn som behöver extra stöd i förskolan och skola. Vi vill anställa fler utbildade (eller utbilda vid behov) resurspersonal/elevassistenter. Sammanlagt innebär våra förslag 2029 cirka 250 fler anställda inom skola och förskola.

En del av nedskärningspolitiken har bestått i att under lång tid försumma underhållet av utbildningslokaler. Vår budget ökar på reinvesteringar med 8 miljoner kronor per år.

Kampen, opinionen men även verkligheten tvingade förra mandatperioden Socialdemokraterna och Moderaterna att backa delvis från "Framtidens Skolas" omställning till stordrift och centralisering. Med färre barn i skolan hotar nya stängningar. På grund av kommunens hyressystem innebär färre barn mer pengar till friskolorna, något vi vill ändra på.

Socialistiskt Alternativ vill låta personal, föräldrar och barn tillsammans med andra

berörda vara vägledande i att ta fram en ny utvecklingsplan för skola och förskola. Vi vill verka för att Vitåskolan, Svartöstadsskolan och Ängesbyns förskola återöppnar i kommunal regi (i samarbete med berörd personal och föreningar).

Motverka rasism, sexism, hbtq+-hat och funkofobi!

Efter årtionden av skenande klassklyftor växer unga idag upp i ett allt mer splittrat samhälle, där både samtid och framtid är skrämmande. Tidö-partiernas rasistiska högerpolitik avhumaniserar människor på flykt, de palestinska offren för Israels krig i Gaza och Libanon, och normaliserar islamofobi.

Den senaste lokala ungdomsundersökningen (LUPP) visar på höga nivåer av rasism, mobbning och sexuella trakasserier samt psykisk ohälsa, speciellt bland flickor.

Utifrån detta vill vi starta en massiv utbildningssatsning och kampanj genom skolan, fritidsgårdarna och föreningsverksamhet för förbättrad hälsa genom att motverka sexism, rasism, hbtq+-hat och funkofobi.

Det behövs fokus på samtycke i sex och relationer, allas rätt till kontroll över sin egen kropp, liv och sexualitet, fakta om mäns våld mot kvinnor, samt om rasismens och hbtq+-hatets uttryck, rötter och effekter.

Det gäller inte bara unga – i alla kommunens verksamheter behöver personalen ha en hög medvetenhet och kunskap.

Att motverka och förebygga diskriminering, trakasserier, våld och förtryck är inte bara en kunskapsfråga utan det handlar också om att ha förutsättningar att använda sin kunskap, att de resurser som finns räcker till i ens arbete och att en bra arbetsmiljö finns som uppmuntrar till engagemang. Det är när människor går samman och säger ifrån som förtryck verkligen kan pressas tillbaka. Det här arbetet

hänger alltså också ihop med våra satsningar på mer personal inom kommunens verksamheter och att de anställda får bättre arbetsvillkor.

Trygga villkor för barn, inte fängelse!

Det behövs fler vuxna där unga är och en satsning på bra relationer, med både fältassistenter och fritidsledare. 2029 satsar SAV 11 miljoner mer på att Ung i Luleås fritidsgårdar ska finnas i alla delar av kommunen men även på andra mötesplatser som stadsdelsbibliotek.

Mot bakgrund av att den psykiska ohälsan ökar vill vi ge mer resurser till Föräldrasupporten, för mer tid till föräldrautbildningar och enskilda möten, samt till öppenvården för barn och unga.

För att stödja barn i familjer där det finns sociala problem, och för att minska behovet av familjehemsplaceringar, vill vi satsa på utökat boendestöd. Vi vill också införa frukost och mellis på alla skolor.

Idrott är en viktig faktor för hälsa, men idag också en tydlig klassmarkör. Därför vill vi satsa på möjligheter till spontanidrott med meröppet på sporthallarna, borttagna spåravgifter på Ormberget, och att kommunen bidrar till projektet Alla Platsar, som hjälper barn och unga att idrotta trots låga inkomster. Gratis simskola är en livsviktig fråga om jämlikhet som SAV drivit länge.

Sänk hyran – bostad och trygghet åt alla!

2020-2025 steg hyresnivåerna med [39 procent i Luleå](#) – en katastrof för låginkomsttagare. S-V-MP-styret har 2026 lagt [ytterligare avkastningskrav på Lulebo](#) – SAV vill istället avskaffa vinstkravet och ge ett ägardirektiv om att sänka hyrorna.

SAV vill stoppa all utförsäljning av hyresrätter till privata spekulanter som ofta genomför hutlösa hyreshöjningar i samband med renovering

för att maximera vinster. Det som behövs är istället återkommunalisering av privatiserade hyresrätter.

Socialistiskt Alternativ vill också ge ett uppdrag åt Luleå att bygga och renovera klimatsmart med möjlighet att välja enklare renovering utan hyreshöjningar, och att det ska finnas billiga hyresrätter i hela kommunen.

Bygg och anläggningssektorn står för en femtedel av Sveriges klimatpåverkande utsläpp. SAV föreslår att kommunen upprättar en återbruksmarknad för återbrukat byggmaterial, som kan vara till nytta för kommunen själv, företag och privatpersoner.

Verklig grön omställning utan nykolonialism – behoven ska styra, inte vinstintressen

Den så kallade "Gröna industriboomen i norr" är omgärdad av propaganda från två håll.

Dels från klimatförnekarna runt Sverigedemokraterna och regeringen som antingen öppet förnekar klimatförändringarna eller helt enkelt struntar i dem.

Den andra sidan av propagandan är en naiv och okritisk inställning till vad som i själva verket är en ny våg av exploatering av naturresurser som drivs av vinsthungriga spekulanter.

Vissa av dessa investeringar är helt nödvändiga och visar att en omställning är möjlig, som till exempel LKAB och SSABs projekt att ta bort syre från järnmalm med hjälp av väte i stället för kol, eller att producera el från förnybara energikällor. Men eftersom allt görs för vinstens skull blir även de bästa projekten snedvridna och sammantaget är "boomen" en skadlig icke-lösning. De visar t ex fallet med de turkiska Stegra-arbetarna som blev lurade på sina löner.

Det finns inte heller några planer på att minska stålproduktionen, trots att dagens nivåer är ohållbara – även med den nya produktionspro-

cessen (på grund av det enorma behovet av elektricitet och nya miljöförstörande gruvor). Nya vindkraftsparker planeras där vinsten är som störst istället för där miljöpåverkan är som minst.

Luleå kommuns och lulebornas "lott" i denna process har allt mer utvecklats till att ta riskerna utan att få del av vinsterna. Kommunen ska investera miljarder i Luleå hamn, nya bostadsområden, vägar, utredningar osv i förhoppning att projekten verkligen blir av, medan det är det privata kapitalet som tar vinsterna.

Situationen skriker efter en offentlig planering med prioriteringar efter behoven. Istället är allt "en affärshemlighet", varje företag försöker roffa åt sig så mycket som möjligt. Det som ska vara "grönt" blir ett resursslöseri och ny rovdrift på naturresurser och människor istället för den cirkulära ekonomi som behövs för att både minska klimatutsläpp och bevara och återställa livsnödvändiga ekosystem.

Socialistiskt Alternativ vägrar att som S-V-MP-ledningen i Luleå kommun vara en okritisk hejklack till "gröntvätt" av storkapitalets vinstintressen. Vi välkomnar projekt som verkligen kan bidra till den absolut nödvändiga omställningen men pekar på att de behöver vara i offentlig regi och utgå från behov istället för vinst.

Klimat och natur – resurser till omställningen behövs NU

Luleå kommun har målet att Luleå ska nå nollutsläpp år 2040 (inte inräknat SSAB som är Sveriges största utsläppare). I själva verket skulle utsläppen behöva minska i en ännu snabbare takt men inte ens det nuvarande målet ser ut att nås..

Socialistiskt Alternativ förslag för minskade utsläpp:

- Koldioxidbudgeten måste kopplas till tydliga delmål och en konkret handlingsplan enligt de verkliga behoven.
- Avgiftsfri kollektivtrafik för alla under 26 år redan 2027 med målsättningen helt avgiftsfri och fossilfri kollektivtrafik inom 5 år.
- Främja närodlad, ekologisk matproduktion, öka andelen vegetariska skolmåltider i samråd

Järnmalsgruvan i Gállok är ett exempel på gröntvätt av en exploatering som bara drivs av spekulationsintressen, med eleverna.

- Påbörja ett projekt för ekologisk egenproduktion av grönsaker för kommunens verksamheter. Den här satsningen kan på sikt också bredda och förbättra Luleås självförsörjningsgrad, efter exempel från andra kommuner i Sverige.
- Omedelbar paus för avverkning av kommunens skog (utom för kommunens eget bruk) för akut lagring av kol.
- Utveckla och expandera projekt som Returpunkt med cykelutlåning, verktygspooler och fossilfria bilpooler.
- Stärk den biologiska mångfalden genom att ersätta artfattiga gräsmattor med ängsmark närhelst möjligt.
- Inga byggen på jordbruksmark – se istället till att den brukas på ett hållbart sätt.

SAV: förslag klimatomställningsinvesteringar.

- Uppgradera och bygg ut kapaciteten för att tanka biogas både för LLT, övriga kommunfordon och på sikt för allmänheten.
- Öka resurserna till investeringar i gång- och cykelvägar.
- Samordna, reducera och klimatanpassa transporterna i kommunen – skapa samlastningscentral.
- Bevara och utöka kommunala reservat och naturområden för artrik mångfald och mänsklig rekreation.
- Nej till Norrleden genom bland annat Hertsölandets naturreservat. Utred alternativa

transportlösningar via järnväg och hamn för nya industriområden.

- Börja införa kortare arbetsdag/-vecka – ett viktigt steg mot ett hållbart samhälle, där det finns mer tid att gå, cykla, åka kollektivt och för socialt engagemang.

För en rättvis tillräcklig klimatomställningen behövs masskamp för att lägga om hela organisationen av samhället – ett världsomspännande systemskifte, bort från kapitalismens rovdrift på människor och natur till ett socialistiskt samhälle med gemensam, demokratisk kontroll över och planering av användandet av naturresurser.

Kultur och fritid för alla!

Under Luleås S,V, Mp styre har kulturen kommersialiserats. Eventbolag har tagit över festivaler från föreningar och kulturens roll som "tillväxtmotor" lyfts fram. Idrotten blir mer elitinriktad.

Kulturen är under attack pga högerpolitiken, här protester mot neddragningarna på Musikhögskolan.

SAV vill fokusera på kultur och fritid för alla, utan fokus på tillväxt eller elitsatsningar genom att:

- Återupprätta en föreningsdriven festival likt Musikens Makt.
- Inrätta ett arvoderat kulturråd med representanter för olika kulturområden - för att integrera mer kultur i till exempel skola och omsorg.
- Utökade föreningsbidrag för att gynna breddidrott och kultur, samt en "Alla platsar"-fond för alla chans att vara med, oavsett föräldrars inkomster.

- Gynna spontanidrott tex genom att avskaffa spåravgifterna för motionsspåren på Ormberget.

- Behålla B,C, och D-hallen vid COOP arena i kommunal ägo.

Kulturmiljön är den fysiska delen av vårt gemensamma kulturarv, alltså den livsmiljö som vi själva och tidigare generationer byggt upp. Eftersom varje plats är unik är den en ändlig resurs och vissa delar av kulturmiljön är särskilt bevarandevärda. För att kunna göra medvetna val angående kulturmiljön i en tid av stor och förhållandevis snabb samhällsomställning föreslår vi att kommunen anställer en kommunantikvarie.

Så finansierar vi våra satsningar – omprioriteringar & kamp

År 2023 la kommunen över 122 miljoner kr på konsulter (både drift och investeringar). Konsultutgifter för "administrativa tjänster" har ökat stort, liksom IT-relaterade utgifter. Socialistiskt Alternativ vill dra ned konsultkostnaderna, särskilt på Kommunstyrelseförvaltningen och Stadsbyggnadsförvaltningen. Överlag kan mer verksamhet utföras i egen regi, vilket sparar pengar.

Socialistiskt Alternativ står för att politiker ska dela väljarnas villkor. 2026 är medianlönen för alla anställda i kommunen 36 200 kr/månad. Heltidsarvoderade politiker lever dock långt ifrån den verkligheten, med grundlöner på 70 000-90 000 kr per månad. Vår budget ger lika mycket som kommunens "median"-anställda till de förtroendevalda som bör arbeta heltid med sina uppdrag (kommunalråden och ordföranden för Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden, Arbetsmarknads- och gymnasienämnden, Infrastruktur och servicenämnden). Partiernas gruppledare får hälften, liksom ordföranden för Kultur- och fritidsnämnden och Miljö och byggnadsnämnden.

Tillsammans med att säga nej till politiska sekreterare och besparingar på partistöd och mötesarvode frigörs 26,4 miljoner kronor per år.

Vi vill också sätta stopp för att pengar som behövs i till exempel skola och omsorg går till att krama "näringslivet" eller till natoanpassade "beredskapsåtgärder". Vi drar ned

på s k "strategiska utvecklingsinsatser" med undantag för folkhälsoarbete, och tar bort så kallade "näringslivsfrämjande åtgärder". Vi tar också bort elitsponsring, minskar anslagen för marknadsföring och "kommunikation" (alltså förskönande reklam och lobbyverksamhet som i Almedalen).

Våra satsningar sparar också pengar, till exempel minskar sjukskrivningskostnader och sociala problem genom satsningar på mer personal i vård och skola.

Kommunrevisionen

Vi föreslår att ge Kommunrevisionen, den granskande makten i kommunen, mer resurser för att ha friare händer att göra fler och djupare granskningar.

Vi måste kämpa tillsammans för resurserna som behövs

Socialistiskt Alternativ vill stoppa alla nedskärningar på kommunens verksamheter och istället satsa stort där det behövs. Första året täcks kostnaderna för allt det här genom lägre kostnader för sjukskrivningar, stopp för politikerförmåner, utdelning från de kommunala bolagen och bort med meningslösa utgifter mm. Vi omfördelar totalt 134 miljoner kronor år 2027.

För ytterligare satsningar behövs mer pengar till kommunen – vår viktigaste uppgift är att vara med och kämpa för att omfördela samhällets resurser till där behoven finns.

Därför innehåller vår budget en kampanj för ökade statsbidrag. Luleå kommun behöver 350 miljoner mer i statsbidrag år 2029 för att kunna genomföra det vi föreslår. Det är bara hälften av de extra resurser Luleå kommun skulle haft om skattekvoten legat kvar på samma nivå som 2006. 350 miljoner är 2,7 promille av ökningen av militärutgifterna de senaste åren.

Luleå sägs vara en av kommunerna med bäst förutsättningar i landet. Ändå har vi enligt kommunledningen uppenbarligen inte råd med vård, skola och omsorg efter behoven, inte råd med skolor och förskolor i levande stadsdelar och byar, med rimliga arbets- och livsvillkor i hemtjänsten/ och på våra vård och omsorgsboenden eller med en tillräcklig klimatsatsning. Detta menar vi visar på ett systemfel.

Klyftan mellan växande rikedom hos några få och krympande budgetutrymme i kommunerna har sin grund i att det ekonomiska systemet, kapitalismen, är ohållbart.

Socialistiskt Alternativ kämpar för att omfördela resurserna – från storföretagens och bankernas supervinster, vinster i välfärden, de superrikas skattesänkningar, upprustning av militär och krigshets, till där människors verkliga behov ligger.

Men eftersom de styrande förvaltar det kapitalistiska systemet där de superrikas vinst prioriteras över allt har de inget annat att erbjuda än välfärdskris utan slut och ökade klyftor – medan de misstänkliggör och sparkar nedåt på flyktingar och fattiga, och ignorerar eller felhanterar klimathotet mot vår existens. Det gäller Tidö-regeringen, men även en kommunledning som inte tar strid mot denna utveckling är ansvarig. När Socialdemokraterna allt mer börjat likna en dålig kopia av SD-högern och Vänsterpartiet och Miljöpartiet ger upp allt för att få sitta i deras knä behövs ett verkligt, kämpande vänsteralternativ både lokalt och på riksplånet för att kämpa för vanliga arbetare. SAV arbetar tillsammans med andra i riktning mot ett nytt arbetarparti.

Det verkliga alternativet är en socialistisk samhällsomvandling, där samhällets resurser ägs gemensamt och fördelas demokratiskt efter behov. Pandemin belyste vilka det är som är samhällsbärande – hjulen snurrar tack vare alla som tillsammans skapar samhällets rikedomar genom vårt arbete, oavsett om det är att utbilda barn, producera stål, bygga hus, vårda sjuka eller köra buss. Tillsammans har vi också en enorm kraft. Om vi går samman mot dagens orättvisor kan ett annat, jämlikt, hållbart och socialistiskt samhälle byggas. Det är vad Socialistiskt Alternativ kämpar för.

Yrkande:

Socialistiskt Alternativ föreslår att anta detta budgetförslag som Luleå kommuns strategiska plan och budget för åren 2027-2029.

Att ett nytt ägardirektiv utformas för Lulebo som innebär slopat vinstkrav samt sänkta hyror och noll-alternativ vid renoveringar.

RESULTATBUDGET (TKR)	År 2027	År 2028	År 2029
Nettokostnad nämnder	-6 499 964	-6 709 899	-6 967 943
Nettokostnad finansförvaltning	508 441	520 929	565 068
Avskrivningar	-456 380	-476 706	-495 294
Verksamhetens nettokostnad	-6 447 903	-6 665 676	-6 898 169
Skatteintäkter*	5 644 227	5 924 072	6 199 429
Generella statsbidrag*	847 522	879 479	889 730
Verksamhetens resultat	43 846	137 876	190 990
Finansiella intäkter	96 000	39 000	41 000
Finansiella kostnader	-97 840	-114 591	-128 945
Årets resultat, tkr	42 006	62 285	103 045
Finansiellt mål för kommunen: resultat 1-3 % av skatter och statsbidrag			
1%-gräns	64 917	68 036	70 892
Årets resultat i % av skatter och bidrag uppnår	0,6%	0,9%	1,5%
Kassaflödesanalys	År 2027	År 2028	År 2029
Årets resultat	42 006	62 285	103 045
Återförda avskrivningar*	456 380	476 706	495 294
Återförda pensionskostnader (påverkar ej likviditet)	8 072	22 681	34 026
Kassaflöde från löpande verksamhet	506 458	561 672	632 365
Investeringar	-1 479 650	-1 617 500	-1 315 200
Försäljning mm	100 000	100 000	100 000
Lånebehov*	800 000	890 000	570 000
Övrigt	-3 000	-3 000	-3 000
Kassaflöde från löpande verksamhet	-76 192	-68 829	-15 835
Långfristiga skulder IB år 2026	-1 600 000		
Prognos lån år 2026	710 000		
Prognos IB år 2027	-2 310 000		
Totalt lånebehov 2027-2029	2 260 000		
	År 2027	År 2028	År 2029
Utgående låneskuld efter upplåning, 2027-2029	-3 110 000	-4 000 000	-4 570 000

Finansiella intäkter och kostnader

Intäkter	År 2027	År 2028	År 2029
Ränteintäkter	-3 500	-3 500	-3 500
Utdelning Kommuninvest	-2 500	-2 500	-2 500
Borgensavgifter	-30 000	-33 000	-35 000
Utdelning Luleå Kommunföretag AB	-25 000		
Summa finansiella intäkter	-61 000	-39 000	-41 000

Förändringar intäkter	År 2027	År 2028	År 2029
Utdelning Luleå kommunföretag	-35 000		
Summa finansiella intäkter, inkl förändringar	-96 000	-39 000	-41 000

Kostnader	År 2027	År 2028	År 2029
Kostnadsränta upplåning	92 000	100 219	111 141
Ränta pensioner	5 840	14 372	17 804
Summa finansiella kostnader	97 840	114 591	128 945

Förändringar kostnader	År 2027	År 2028	År 2029
Summa finansiella kostnader, inkl förändring	97 840	114 591	128 945

Finansförvaltningen

	År 2027	År 2028	År 2029
Pensionskostnader	375 942	401 101	425 469
Återförda pensionskostnader	-263 167	-272 114	-281 366
Lönerevision	113 901	259 101	409 201
Arbetsgivaravgifter	967 726	1 000 629	1 034 650
Återförda PO-pålägg	-969 384	-1 002 343	-1 036 423
Återförda avskrivningar	-456 380	-476 706	-495 294
Återförd internränta	-264 119	-295 311	-323 920
KS, utvecklingsmedel	15 200	15 200	15 200
Övrig finansiell intäkt	-2 500	-2 500	-2 500
<i>Tillfälliga poster</i>			
<i>KF Mål och budget 2026-2028, Ökade driftskostnader för reinvesteringar fastigheter</i>	3 000	3 000	3 000
<i>Behov skolstruktur 2028</i>		52 700	52 700
<i>Behov skolstruktur 2029</i>			14 900
<i>2025/1529 Finansieringsprincipen, aktivitetskrav</i>	17 237	17 212	17 212
<i>2025/1900 Samordnad varudistribution</i>	3 800	3 800	3 800
<i>SOC: löneavtal 2025-2027 uppskattad årlig kostnad*</i>	15 000	15 000	15 000
<i>2024/1289 Nordiskt flygteknikcentrum, driftskostnader</i>	2 000	2 000	
<i>Luleåförslaget, kvar efter fördelad driftskostnad, se nämnder</i>	683	683	683
<i>Samlad uppskattning av intäkter</i>	-60 000	-60 000	-60 000
<i>Övrigt</i>	-180	-180	-180
Summa	-501 241	-338 728	-207 868

Förändringar finansförvaltningen	År 2027	År 2028	År 2029
Minskade anslag "näringslivsbefrämjande åtgärder"	-7 200	-7 200	-7 200
Kampanj ökade statsbidrag		-175 000	-350 000
Total inklusive förändringar	-508 441	-520 928	-565 068

Socialistiskt Alternativs förslag till strategisk plan och budget 2027-2029

Drift	Kommunbidrag			Kommunbidrag inkl förändringar		
	År 2027	År 2028	År 2029	År 2027	År 2028	År 2029
KS/Kommunstyrelseförvaltningen	271 918	277 056	281 252	212 588	213 176	210 802
KS/Räddningstjänst	93 019	98 433	99 354	94 019	99 433	100 354
KS/Kollektivtrafik	189 727	194 972	199 925	213 827	228 072	252 025
Arbetsmarknads- och gymnasienämnd	515 184	516 790	527 338	520 934	538 440	562 588
Barn- o utbildningsnämnd	2 019 861	2 049 797	2 051 401	2 054 576	2 115 212	2 165 091
Kultur o fritidsnämnd	428 969	436 021	442 430	437 269	449 321	459 730
Socialnämnd	2 402 149	2 451 745	2 504 370	2 443 149	2 519 495	2 651 620
Infrastruktur- och servicenämnd	451 636	470 408	484 321	467 386	487 908	503 151
Miljö- och byggnämnd	34 525	35 041	35 470	36 525	39 041	39 470
Överförmyndarnämnd	14 156	14 211	14 430	14 156	14 211	14 430
Valnämnd	1 661	1 665	4 671	1 661	1 665	4 671
Kommunrevisionen	3 375	3 424	3 511	3 875	3 924	4 011
Summa nämnder	6 426 179	6 549 563	6 648 472	6 499 964	6 709 898	6 967 943

Investeringar	Investeringsbudget			Investeringsbudget inkl förändringar		
	År 2027	År 2028	År 2029	År 2027	År 2028	År 2029
KS/Kommunstyrelseförvaltningen	12 300	10 200	10 200	12 300	10 200	10 200
KS/Kommunstyrelseförvaltningen, exploatering exkl VA	159 550	150 950	115 400	159 550	150 950	115 400
KS/Räddningstjänst	11 150	33 100	3 250	11 150	33 100	3 250
Arbetsmarknads- och gymnasienämnd	1 600	1 600	1 600	4 100	6 600	11 600
Barn- o utbildningsnämnd	167 300	325 300	284 800	175 300	333 300	292 800
Kultur o fritidsnämnd	53 350	72 900	49 000	58 850	77 900	49 000
Socialnämnd	159 000	189 000	159 000	159 000	189 000	159 000
Valnämnd	300	300	300	300	300	300
Miljö- och byggnämnd	500	500	500	500	500	500
Infrastruktur- och servicenämnd	596 350	464 900	347 450	619 100	513 400	390 950
Summa investeringar, skattefinansierade	1 161 400	1 248 750	971 500	1 200 150	1 315 250	1 033 000
Infrastruktur- och servicenämnd, VA	279 500	302 250	282 200	279 500	302 250	282 200
Summa investeringar nämnder	1 440 900	1 551 000	1 253 700	1 479 650	1 617 500	1 315 200

KS/ Kommunstyrelseförvaltningen

Förslag till kommunbidrag

Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	263 543	268 507	268 507
Förändring prisuppräknig	83	1 063	5 260
Volymmodell, tomträtter	215	215	215
Internränta justering	-2 221	-3 025	-3 025
Finansieringsprincipen	2 175	2 172	2 172
Lönerevision år 2026	5 807	5 807	5 807
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-184	-184	-184
Politiska sekreterare 2026/382	2 500	2 500	2 500
Kommunbidrag 2027-2029	271 918	277 056	281 252

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Minskade politikerförmåner: Arvoden	-12 340	-12 834	-13 347
Minskade politikerförmåner: Partistöd	-5 590	-5 646	-5 702
Nej till politiska sekreterare	-2 500	-2 500	-2 500
Avskaffade mötesarvoden, endast ersättning förlorad arbetsinkomst	-6 000	-6 000	-6 000
Minskade konsult / entreprenörskostnader	-15 000	-16 000	-17 000
Minskade anslag "växande och hållbart Luleå" (av 14 mkr)	-4 000	-4 000	-4 000
Minskade kostnader sjukskrivningar	-11 000	-16 000	-21 000
Minskad ram kommunikation & marknadsföring	-5 000	-5 000	-5 000
Elitsponsring avskaffas	-1 200	-1 200	-1 200
Nej till krigsförberedelser "säkerhet och beredskap"	?	?	?
Ungdomsfullmäktige	1 300	1 300	1 300
Kommungemensamt projekt Mot rasism, kvinno-, hbtq+-förtryck & funkofofi	2 000	4 000	4 000
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	212 588	213 176	210 803

Förslag till Investeringsbudget

Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
<u>KS/Kommunstyrelseförvaltningen, se bifogad investeringsfil för detaljer</u>	12 300	10 200	10 200
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Trygghetspunkter (krigsförberedelser)	-2 000		
Servicepunkter (samordnad service i landsbygd)	2 000		
Investeringsbudget inkl förändringar	12 300	10 200	10 200

Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
<u>KS/Kommunstyrelseförvaltningen, exploatering exkl VA</u>	159 550	150 950	115 400
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Investeringsbudget inkl förändringar	159 550	150 950	115 400

KS/ Räddningstjänst

Förslag till kommunbidrag

Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	88 559	94 212	94 212
Förändring prisuppräknig	148	478	1 399
Internränta justering	-757	-1 326	-1 326
Lönerevision år 2026	2 136	2 136	2 136
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-67	-67	-67
<i>Prioriteringar tjänsteförslag:</i>			
Ändrade arbetstidregler, skift	3 000	3 000	3 000
Kommunbidrag 2027-2029	93 019	98 433	99 354

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Uppföljning lag om brandfarliga/explosiva varor	1 000	1 000	1 000
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	94 019	99 433	100 354

Förslag till Investeringsbudget

Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
Räddningstjänst, se bifogad investeringsfil för detaljer	11 150	33 100	3 250
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Investeringsbudget inkl förändringar	11 150	33 100	3 250

KS/Kollektivtrafik

Förslag till kommunbidrag

Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag LLT, 2026-2028	157 542	161 355	161 355
Kommunbidrag Länstrafiken, 2026-2028	32 443	33 415	33 415
Förändring prisuppräknig, LLT	74	547	4 512
Förändring prisuppräknig, Länstrafiken	0	959	1 946
Korrigerig budget, enligt underlag från Länstrafiken	-482	-1 454	-1 454
Utökning av kollektivtrafik 2025/1745	150	150	150
Kommunbidrag, LLT	157 616	161 902	165 867
Kommunbidrag, Länstrafiken	32 111	33 070	34 057
Kommunbidrag 2027-2029	189 727	194 972	199 925

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
<u>LLT:</u>			
Avgiftsfritt under 26 år	15 000	15 000	15 000
Sänkta restaxor, minskade klimatutsläpp		10 000	25 000
Ökade drivmedelskostnader	4 000		
Närlinjen	2 100	2 100	2 100
Kommunbidrag LLT 2027-2029, inkl förändringar	178 716	189 002	207 967

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
<u>Länstrafiken</u>			
Avgiftsfritt under 26 år	3 000	3 000	3 000
Sänkta restaxor, minskade klimatutsläpp		3 000	7 000
Kommunbidrag Länstrafik 2027-2029, inkl förändringar	35 111	39 070	44 057

Slutligt kommunbidrag kollektivtrafiken	213 827	228 072	252 025
---	---------	---------	---------

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden

Förslag till kommunbidrag

Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	490 470	487 960	487 960
Förändring prisuppräknig	-76	425	6 783
Demografi tillägg/avdrag, förändring*	3 550	7 451	11 641
Internränta justering	-863	-1 205	-1 205
Finansieringsprincipen	477	533	533
Lönerevision år 2026	11 894	11 894	11 894
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-368	-368	-368
<i>Tjänstens förslag</i>			
Skolstruktur, Falken och gymnasiereception (från Finans)	10 100	10 100	10 100
Kommunbidrag 2027-2029	515 184	516 790	527 338

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Höjda ferielöner (ca 4000 kr per ungdom 2029)		1 000	2 000
Personalförstärkning pga reglerad undervisningstid, ca 25 årsarbetare	4 000	8 000	17 500
Projekt kommunala trädgårdar för egenproduktion grönsaker	500	2 500	5 000
Inget demografiavdrag gymnasieskolan		7 650	8 250
Frukost och mellis gymnasiet	1 250	2 500	2 500
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	520 934	538 440	562 588

Förslag till Investeringsbudget

Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
<u>Arbetsmarknads- och gymnasienämnden, se bifogad investeringsfil för detaljer</u>	1 600	1 600	1 600
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Anlägga kommunala trädgårdar för egenproduktion av grönsaker (i kombination med utbildning)	2 500	5 000	10 000
Investeringsbudget inkl förändringar	4 100	6 600	11 600

Barn- och utbildningsnämnden

Förslag till kommunbidrag			
Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	1 951 360	1 963 865	1 963 865
Förändring prisuppräknig	347	2 754	20 071
Demografi tillägg/avdrag, förändring*	-340	656	-15 056
Internränta justering	-6 454	-7 902	-7 902
Finansieringsprincipen	11 915	27 391	27 391
Lönerevision år 2026	47 212	47 212	47 212
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-1 379	-1 379	-1 379
<i>Tjänstens förslag</i>			
Skolstruktur, behov (från Finans)	17 200	17 200	17 200
Kommunbidrag 2027-2029	2 019 861	2 049 797	2 051 401

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Minskade barngrupper: Inget demografiavdrag förskola och skola	14 100	17 550	29 325
Ytterligare personalförstärkning förskola, totalt 60 årsarbetare	9 000	15 000	19 000
Personalförstärkning grundskola, mindre klasser / reglerad undervisningstid, ca 130 lärare	5 000	20 000	50 000
Resurspersonal / elevassistenter, ca 17 heltidsanställda	5 000	7 500	10 000
Sänka hyresutgifter pga nytt hyressystem skolor/förskolor	-5 000	-5 000	-5 000
Projekt mot rasism, kvinno-, hbtq+-förtryck & funkofobi	1 000	1 000	1 000
Frukost och mellis grundskolan	3 750	7 500	7 500
Skolbibliotikarier	1 865	1 865	1 865
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	2 054 576	2 115 212	2 165 091

Förslag till Investeringsbudget			
Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
Barn- och utbildningsnämnden, se bifogad investeringsfil för detaljer	167 300	325 300	284 800
Lägg in önskad förändring nedan:			
Fördubbling reinvesteringar / utbyggnader i skolor	8000	8000	8000
Investeringsbudget inkl förändringar	175 300	333 300	292 800

Kultur- och fritidsnämnden

Förslag till kommunbidrag

Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	415 903	422 685	422 685
Förändring prisuppräknig	203	1 124	7 533
Internränta justering	-2 353	-3 004	-3 004
Lönerevision år 2026	4 762	4 762	4 762
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-141	-141	-141
<i>Luleå-förslaget</i>			
2025/163 Utegym, driftkonsekvens	75	75	75
2024/959 Badbrygga/hopptorn Norra hamn, driftskons	80	80	80
2024/959 Skicross-bana Måttsund	40	40	40
<i>Tjänstens förslag</i>			
Skolstruktur, sporthall, flyttas från finansförvaltning	8 200	8 200	8 200
Skolstruktur, bibliotek och fritidsgård, flyttas från finans	2 200	2 200	2 200
Kommunbidrag 2027-2029	428 969	436 021	442 430

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Föreningsdriven kulturfestival	1 700	1 700	1 700
Mötesplatser: Fler anställda fritidsgårdar	2 000	2 500	2 500
Mötesplatser: Fler anställda bibliotek	2 000	2 500	2 500
Mötesplatser: fritidsgårdar/servicepunkter Bergnäset, Mjölkudden/Tuna, Sörbyar		2 000	6 000
Avgiftsfri grundläggande simskola även för vuxna	200	200	200
Förenings- och arrangörsbidrag och kommunala kulturlokaler	1 000	3 000	3 000
Alla platsar-fond för föreningsavgifter till barn i låginkomstfamiljer	100	100	100
Avskaffa spåravgifter Ormberget	900	900	900
Kulturråd kulturarbetare	300	300	300
Offentlig konst	100	100	100
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	437 269	449 321	459 730

Förslag till Investeringsbudget

Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
Kultur- och fritidsnämnden, se bifogad investeringsfil för detaljer	53 350	72 900	49 000
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Bastu och värme/infostuga Degerö-Börstskär naturreservat	500		
Drofria mötesplatser	5 000	5 000	
Investeringsbudget inkl förändringar	58 850	77 900	49 000

Socialnämnden

Förslag till kommunbidrag

Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	2 350 272	2 405 233	2 405 233
Förändring prisuppräknning	-419	1 615	20 470
Internränta justering	-8 245	-9 907	-9 907
Lönerevision år 2026	58 489	58 489	58 489
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-1 824	-1 824	-1 824
Demografi tillägg/avdrag, förändring*	-3 614	-9 227	24 543
Finansieringsprincipen	7 490	7 366	7 366
Kommunbidrag 2027-2029	2 402 149	2 451 745	2 504 370

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Reorganisering av äldrevården: höjd bemanning, stegvis införande av 6h arbetsdag, mer kontinuitet för äldre	30 000	50 000	129 000
Tid för lokal schemaläggningen i äldrevården	2 000	6 000	6 000
Fast vikariepool äldrevård	1 000	1 500	2 000
Bättre villkor för vidareutbildning inom tjänst	3 000	3 000	3 000
Hemstödjare familjer	750	1 500	1 500
Utökning föräldrasupporten samt barn- och unga-mottagningen	2 500	4 000	4 000
Utökat verksamhetsbidrag Kvinnojouren	750	750	750
Förbättrad ledsagning och kontaktpersoner LSS	1 000	1 000	1 000
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	2 443 149	2 519 495	2 651 620

Förslag till Investeringsbudget

Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
<u>Socialnämnden, se bifogad investeringsfil för detaljer</u>	159 000	189 000	159 000
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Investeringsbudget inkl förändringar	159 000	189 000	159 000

Infrastruktur- och servicenämnden

Förslag till kommunbidrag

Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	462 139	492 018	492 018
Förändring prisuppräknig	1 246	3 948	12 845
Volymmodell, förändring*	-2 964	-10 449	-5 433
Internränta justering	-15 361	-21 685	-21 685
Lönerevision år 2026	5 631	5 631	5 631
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-177	-177	-177
<i>Luleå-förslaget</i>			
2024/959 BMX-bana, driftkonsekvens	60	60	60
2024/41 Kyrkbyn kullar, driftkonsekvens	52	52	52
2025/163 Bussfritt torg Kyrkbyn, driftkonsekvens	10	10	10
<i>Tjänstens förslag</i>			
Säkerhet och beredskap	1 000	1 000	1 000
Kommunbidrag 2027-2029	451 636	470 408	484 321

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Större lokalbank pga nytt hyressystem skolor/förskolor	5 000	5 000	5 000
Kommunantikvarie (kostnad täcks av minskad konsultkostnad)	0	0	0
Höjda kostnader: enskilda vägar, servicecenter, lokalbank	8 800	8 800	8 800
Kommunal återvinningscentral för cirkulärt byggande		1 750	1 750
Hållbart skogsbruk, paus i avverkningar	?	?	?
Fullt utbyggd samordnad varudistribution			1 330
Nej till krigsförberedelser "säkerhet och beredskap"	-1 000	-1 000	-1 000
Höjda internhyror för ökat underhåll av lokaler (fördelas till berörd nämnder)	2 950	2 950	2 950
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	467 386	487 908	503 151

Förslag till Investeringsbudget

Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
<u>Infrastruktur- och servicenämnden, se bifogad investeringsfil för detaljer</u>	596 350	464 900	347 450
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Belysning landsbygdsvägar	750	1 500	1 500
Utbyggnad cykelinfrastruktur, ex GC-vägar och cykelgarage	7000	7000	7000
Utrustning maskinpark för jobb i egen regi	15 000	25 000	20 000
Kommunal åtebrukscentral för cirkulärt byggande		15 000	
Säkerhet och beredskap (krigsförberedelser)	-5 000	-5 000	-5 000
Klimatanpassning och beredskap	5 000	5 000	5 000
Fullt utbyggd samordnad varudistribution			15 000
Investeringsbudget inkl förändringar	619 100	513 400	390 950

Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
<u>Infrastruktur- och servicenämnden, VA-verksamhet</u>	279 500	302 250	282 200
Investeringsbudget inkl förändringar	279 500	302 250	282 200

Miljö- och byggnadsnämnden

Förslag till kommunbidrag

Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	33 257	33 866	33 866
Förändring prisuppräknig	-140	-200	229
Lönerevision år 2026	1 529	1 529	1 529
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-48	-48	-48
Internränta justering	-73	-106	-106
Kommunbidrag 2027-2029	34 525	35 041	35 470

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Resurser efter behov till bostadsanpassning	2 000	4 000	4 000
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	36 525	39 041	39 470

Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
<u>Miljö- och byggnadsnämnden, se bifogad investeringsfil för detaljer</u>	500	500	500
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Investeringsbudget inkl förändringar	500	500	500

Överförmyndarnämnden

Förslag till kommunbidrag

Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	13 114	13 322	13 322
Förändring prisuppräknig	6	23	242
Lönerevision år 2026	205	205	205
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-9	-9	-9
<i>Tjänstens förslag</i>			
Ny tjänst handläggare	670	670	670
Utbildning, omställningsstöd, ny mandatperiod	170		
Kommunbidrag 2027-2029	14 156	14 211	14 430

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	14 156	14 211	14 430

Valnämnden

Förslag till kommunbidrag

Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	1 691	1 725	1 725
Förändring prisuppräknings	-30	-60	-54
<i>Tjänstens förslag</i>			
EU-val år 2029			3 000
Kommunbidrag 2027-2029	1 661	1 665	4 671

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	1 661	1 665	4 671

Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
Valnämnden, se bifogad investeringsfil för detaljer	300	300	300
Lägg in önskad förändring nedan:			
Investeringsbudget inkl förändringar	300	300	300

Kommunrevision

Förslag till kommunbidrag

Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	3 306	3 373	3 373
Förändring prisuppräknings	19	51	138
Utbildning	50		
Kommunbidrag 2027-2029	3 375	3 424	3 511

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Utökade granskningsinsatser	500	500	500
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	3 875	3 924	4 011